

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 19297
Tarih : 14-06-2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 14/06/2022 16:42
Sayı: E-120.10-1032288

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocuk işçiliği, dünyada olduğu gibi Türkiye’de de hala çözülmemiş en önemli sorunlardan biridir. Özellikle savaş, göç, yoksulluk gibi krizlerin yoğun yaşandığı dönemlerde çocuklar, ucuz iş gücü olarak görülüp çalıştırılmaktadır. İşçi çocuklar, yaşam hakkı başta olmak üzere birçok hak ihlali ile karşı karşıya kalmakta, yaşamını yitirmekte, yaralanmakta, emek sömürüsüne uğramaktadır. Çocuk emeğinin istismarına son verilmesini, bugüne kadar çalışırken yaşamını yitiren ve yaralanan çocuklar için adil yargılamanın sağlanmasını; çocuk işçiliğinin önlenmesi, çocukların üzerindeki sömürünün sonlandırılmasına dair ilgili yasaların etkin bir şekilde işletilmesi; göçmen, sığınmacı, mülteci çocuklar da dahil olmak üzere tüm çocukların sosyal refahını artırıcı çözümlerin hayata geçirilmesi amacıyla Anayasa’nın 98. ve İç Tüzüğü’nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Şevin COŞKUN

Muş Milletvekili

GEREKÇE

Çocuk işçiliği, “çocuğun yüksek yararı” ilkesinin en çok ihlal edildiği alanlardan biridir. Çocuk işçiliğinin temel sebepleri arasında savaş, göç, yoksulluk, işsizlik, ucuz işgücü, denetim eksikliği ve kayıt dışılık gelmektedir. Yaşam hakkı başta olmak üzere birçok hak ihlalinin yaşandığı çocuk işçiliğinin önlenmesi ve sonlandırılması adına ulusal ve uluslararası birçok yasa, sözleşme, protokol bulunmaktadır. Ancak çocukların gelişimleri önünde büyük engel olan ve çocukları yaşamdan koparan çocuk işçiliği, hala acil çözüm bekleyen temel sorunlardan biri olarak durmaktadır.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 12 Haziran tarihini "Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü" olarak kabul etmektedir. Türkiye, ILO’nun 138 sayılı İstihdama Kabulde Asgari Yaş Sözleşmesi’ni 1998 yılında, 182 sayılı En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesi’ni ise 2001 yılında onaylamıştır. Ancak çocuk işçiliği dünya hala çözülememiş en önemli sorunlardan biri olarak

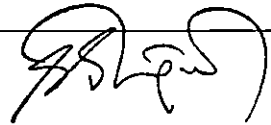
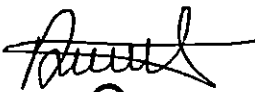
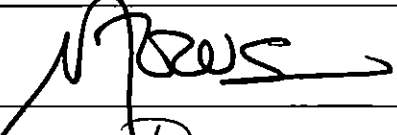
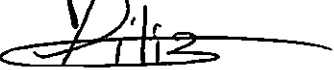
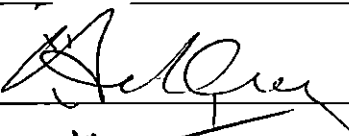
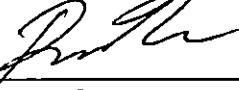
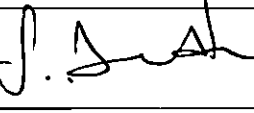
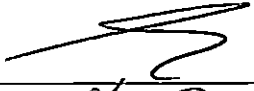
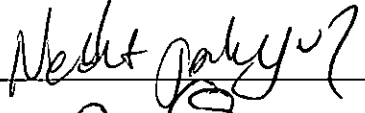
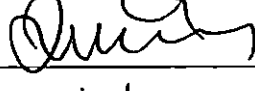
durmaktadır. Savaş, göç, yoksulluk gibi krizlerin yoğun yaşandığı dönemlerde çocuklar, ucuz iş gücü olarak görülmektedir.

ILO, 12 Haziran 2022'de yaptığı açıklamada; dünya genelinde çalışan 160 milyon civarında çocuk bulunduğunu ve bu sayısının yıl sonuna kadar 9 milyon artabileceğini belirtti. Açıklamada, çocuk işçileri içinde yaşları 5 ila 17 olan ve tehlikeli işlerde çalışan 79 milyon çocuk bulunduğu aktarıldı.

Dünya genelinde olduğu gibi Türkiye'de çocuk işçiliğine dair rakamlar çok yüksek seyretmektedir. Türkiye'de çocuk işgücü istatistiklerinin resmi olarak 2006, 2012 ve 2019 yıllarında açıklandığı görülmektedir. TÜİK'in 2019 verilerine göre, Türkiye'de ekonomik faaliyette çalışan 720 bin çocuk işçi bulunmaktadır. Bunların yüzde 29,4'ü kız çocuklardan oluşurken yüzde 70,6'sı erkek çocuklardan oluşmaktadır. Ancak çocuk işçiliğinin ana gövdelerini oluşturan ve sayısı 1,5 milyonu bulan çırak, stajyer ve meslek eğitimi gören öğrenciler ile göçmen çocuk işçiler; TÜİK tarafından çocuk işçiliğine dair açıklanan verilere dahil edilmemektedir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin (İSİG) 12 Haziran 2022'de açıkladığı raporda; Türkiye'de en az 2 milyon çocuk işçinin olduğu belirtilmektedir. Raporda, tarım alanında çalışan çocuk işçiler de dahil edildiğinde yaz aylarında bu sayının 4 milyon civarında olduğu belirtildi. Ayrıca raporda son dokuz yılda en az 556, AKP'nin iktidara geldiğinden bu yana ise en az 811 çocuk işçinin çalışırken hayatını kaybettiği kaydedildi. Yaşanan çocuk işçi ölümlerindeki kız çocuklarının oranı yüzde 16 civarındadır. Çocuk işçi ölümlerinin temel nedenleri arasında kötü çalışma koşulları, denetimsizlik ve kayıt dışılık gelmektedir.

Sonuç olarak çocuk işçiliği, emek sömürsü ve emeğini istismar edildiği bir alandır. Çocuk işçiliği, her şeyden önce bir insan hakları ihlali olup devlet, bu durum karşısında hem ulusal hem uluslararası hukuk gereği yükümlülüklerini yerine getirmelidir. Göçmen, sığınmacı, mülteci işçi çocukları da kapsayacak şekilde tüm işçi çocukların karşı karşıya bırakıldıkları hak ihlallerinin giderilmesi, yapısal sorunlara çözümler üretilmelidir. Çocuk işçiliği ve çocuk iş cinayetlerinin önlenmesine yönelik çalışmaların yapılması, çalışırken yaşamını yitiren-yaralanan çocuk işçilerin yargı sürecinde adaletin sağlanması ve tazmin edilebilecek mağduriyetlerin giderilmesi ve Çocuk Bakanlığının kurulması amacıyla bir an önce meclis araştırma komisyonunun kurulması elzemdir.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	...		
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TIRYAKI	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6	ABDULLAH KOC	AĞRI	
7	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
8	RIDVAN TURAN	MERSİN	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	